

ALTEERRA
RESEARCH INSTITUUT VOOR DE GROENE RUIMTE

Monitoring Ecocorridor Zwaluwenberg

Kwartaalbrief
Versie: mei 2014

Reebok op het eoduct over de A27

Inhoud

1. Start onderzoek
2. Boomarters
3. Herpetofauna
4. Vlinders
5. Planning
6. Colofon

“Wat dragen de eoducten bij Zwaluwenberg bij aan de dierpopulaties in de omliggende natuurgebieden?” Dit is de vraag die het onderzoeksteam van RPS, Alterra en Movares samen met vrijwilligers en studenten gaat beantwoorden. Het onderzoek loopt zeven jaar en vindt plaats in opdracht van de Provincie Noord-Holland met medewerking van het Goois Natuurreservaat, Rijkswaterstaat en ProRail. Deze nieuwsbrief informeert u ieder kwartaal over de voortgang.

		<div data-bbox="603 194 1248 672"> <p>2014-03-03 00:28:17 M 2/10 4°C</p> <p>AL TERRA RECOMIX</p> <p>Das op het ecduct over A27</p> </div> <div data-bbox="603 728 1248 1220"> <p>2014-03-05 21:36:00 M 1/10 4°C</p> <p>AL TERRA RECOMIX</p> <p>Boommarter nabij de Bosberg</p> </div>	
	<p>Vrijwilligersavond</p>	<p>Op 10 maart 2014 is in de info-schuur van het Goois Natuur reservaat een bijeenkomst gehouden voor vrijwilligers die een bijdrage willen leveren aan het onderzoek.</p> <p>Na de introductie door Nico Jonker van Provincie Noord-Holland heeft Edgar van der Grift van Alterra een presentatie verzorgd over het monitoringsonderzoek en de rol die vrijwilligers daarbij kunnen invullen. Aansluitend heeft Jaap Mulder van Bureau Mulder Natuurlijk inzicht gegeven in het dassenonderzoek dat hij de afgelopen jaren heeft uitgevoerd in de omgeving van de Zwaluwenberg.</p> <p>We zijn als projectteam erg dankbaar voor de opkomst, de bijdragen en het aantal van 35 vrijwilligers dat heeft aangegeven een bijdrage te willen leveren aan dit onderzoek!</p>	

Presentaties van Jaap Mulder en Edgar van der Grift tijdens de vrijwilligersavond

2. Boommarters

Op 10 en 17 april zijn inventarisaties uitgevoerd naar (potentiële) nestbomen van de boommarter.

In een straal van circa 2 km rondom de ecocorridor hebben we daarbij potentiële nestbomen in kaart gebracht. De teams van beide dagen bestonden uit circa 12 vrijwilligers, studenten en onderzoekers. Voor aanvang is door Henri Wijsman uitleg gegeven over het herkennen van potentiële nestbomen en sporen van de boommarter. Potentiële nestbomen zijn vervolgens met behulp van GPS gekarteerd.

Tijdens de inventarisaties is tevens gezocht naar sporen van boommarters, zoals uitwerpselen en prooiresten. Op 12 mei zijn de eerder geregistreerde potentiële nestbomen nader onderzocht op daadwerkelijk gebruik door boommarters.

Vrijwilligers boommarterinventarisatie

Dassenburcht op Einde Gooi

Resultaten boommarters

Tijdens twee inventarisatiedagen op 10 en 17 april zijn in totaal ruim 40 potentiële nestbomen geregistreerd binnen een straal van 2 km rondom de ecocorridor. Kansrijke bomen zijn op 12 mei nader onderzocht. Hiervoor zijn ook een infraroodcamera en een boomcamera ingezet, te danken aan de vrijwilligers Marten van Bracht en Henri Wijsman.

In de bomen zijn meerdere malen jonge vogels (koolmees, kauw) aangetroffen. Er zijn echter geen bomen aangetroffen die in gebruik zijn door de boomarter.

Herpetofauna

Het onderzoek naar de reptielen (en amfibieën) op en rond de ecoducten gebeurt met behulp van 150 m lange transecten die wekelijks worden geïnventariseerd. Op ieder transect zijn 16 kunstmatige schuilplaatsen - een tapijttegel, houten/stalen plaat of ACO-refuge (zie onderstaande foto) - uitgelegd, die 10 meter van elkaar liggen.

ACO-refuge

De kunstmatige schuilplaatsen bieden beschutting aan reptielen en amfibieën. Hierdoor is de aanwezigheid van lastig te inventariseren soorten, zoals de hazelworm, gemakkelijker vast te stellen.

Op het ecoduct over de A27/spoorlijn zijn 4 transecten uitgezet. Op het ecoduct over de N417 worden 2 transecten uitgezet. In de referentiegebieden rondom de ecoducten zijn 14 transecten uitgezet. Dit gebeurt ad random voor wat betreft locatie en oriëntatie binnen geschikt leefgebied. De transecten worden twee tot viermaal per maand gemonitord.

Levendbarend hagedis

	<i>Resultaten</i>	<p>Tijdens de controles van de transecten in april zijn inmiddels zowel aan de west- als de oostkant hazelwormen en levendbarende hagedissen aangetroffen.</p> <p>Tot nu toe levert het Hilversums Wasmeer de meeste waarnemingen op. De gevangen exemplaren worden gewogen, gemeten en gefotografeerd.</p> <table border="1" data-bbox="643 468 1219 674"> <thead> <tr> <th>Locatie</th> <th>Soort</th> <th>Totaal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Oost</td> <td>Hazelworm</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>West</td> <td>Hazelworm</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Oost</td> <td>Levendbarende Hagedis</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>West</td> <td>Levendbarende Hagedis</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table> <p>Op de natuurbrug zijn nog geen reptielen aangetroffen. Wel hebben bruine kikkers inmiddels de natuurbrug gevonden. Deze soort heeft zich voortgeplant in de poel tussen het ecoduct over de A27 en het ecoduct over de spoorlijn.</p> <p>Hazelworm wordt opgemeten</p>	Locatie	Soort	Totaal	Oost	Hazelworm	3	West	Hazelworm	1	Oost	Levendbarende Hagedis	21	West	Levendbarende Hagedis	2	
Locatie	Soort	Totaal																
Oost	Hazelworm	3																
West	Hazelworm	1																
Oost	Levendbarende Hagedis	21																
West	Levendbarende Hagedis	2																
	Vlinders	<p>Het onderzoek naar dagvlinders op en rond de ecocorridor gebeurt eveneens met behulp van transecten. Doelsoorten zijn het heideblauwtje en de heidevlinder. We richten ons hierbij uitsluitend op het biotoop heide, conform de habitatvoorkeur van de doelsoorten.</p> <p>Op het ecoduct over de A27/spoorlijn zijn twee 150 m lange transecten uitgezet. In de referentiegebieden rondom de ecocorridor zijn 12 transecten uitgezet, ad random voor wat locatie en oriëntatie betreft binnen geschikt habitat.</p> <p>De inventarisaties van dagvlinders starten in juni en worden ook in juli en augustus gedaan – de vliegtijd van de doelsoorten. In mei wordt een oproep aan vrijwilligers gedaan om hieraan deel te nemen.</p>																
	Planning	<p>In het tweede kwartaal (mei-juli) zijn drie activiteiten gepland waaraan vrijwilligers kunnen bijdragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - start inventarisaties vlindertransecten - inventarisatie bewoningstatus dassenburchten - inventarisatie voorkomen reptielen in “heidesnippers” <p>Oproepen hiervoor volgen via email.</p>																

Colofon

Momenteel zijn drie studenten bij het project betrokken. Lisette de Goede en Eva Meurs (Van Hall-Larenstein, Leeuwarden) doen een afstudeervak (april-september), waarbij ze zich vooral richten op het gebruik van de ecocorridor door ree, das, vos en konijn. Titia Schamhart (CAH Vilentum, Almere) is bij ons op stage (april-oktober) en richt zich vooral op het onderzoek naar herpetofauna.

Deze nieuwsbrief is opgesteld door:

Alterra - Edgar van der Grift

RPS - Jac Hakkens

Reacties kunt u sturen naar:

jac.hakkens@rps.nl